

Národný projekt: Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP

Model zamestnávateľského centra

(2. draft v6)

Banská Bystrica, august 2020

Model zamestnávateľského centra

Autor: kolektív autorov

Vydal: Štátny inštitút odborného vzdelávania v rámci národného projektu „Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP“

Vydanie:

Schválil: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Účinnosť:

Obsah

Úvod	5
1 Analýza – oblasť včelárstvo	6
2 Zahraničné príklady fungovania zamestnávateľských centier.....	8
3 Definícia zamestnávateľského centra v podmienkach SR	9
4 Zriaďovanie zamestnávateľského centra.....	12
4.1 Právna forma	12
4.2 Proces	12
5 Úlohy zamestnávateľského centra	15
5.1 Povinné praktické vyučovanie žiakov v SDV	15
5.2 Ukončovanie štúdia	15
5.3 Úlohy súvisiace s orientáciou žiakov základných škôl na povolanie	15
5.4 Úlohy v systéme celoživotného vzdelávania	15
5.5 Úlohy súvisiace s udržateľným prepojením požiadaviek praxe do vzdelávania.....	15
6 Cieľové skupiny fungovania zamestnávateľského centra.....	17
6.1 Žiaci stredných odborných škôl poľnohospodárskeho zamerania	17
6.2 Žiaci základných škôl.....	17
6.3 Zamestnávatelia	17
6.4 Zamestnanci zamestnávateľov	18
6.5 Inštruktori praktického vyučovania, majstri odbornej výchovy a učitelia odborných predmetov.....	18
6.6 Odborníci seniori	18
6.7 Uchádzači o zamestnanie	18
6.8 SZČO, slobodní umelci, jednotlivci	18
6.9 Verejnosť	18
7 Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie zamestnávateľského centra.....	19
7.1 Priestorové zabezpečenie.....	19
7.2 Materiálno-technické vybavenie učebných priestorov pre praktické vyučovanie a kurzy	20
7.3 Internát.....	20
8 Personálne zabezpečenie zamestnávateľského centra	27
Vedenie:.....	27
Odborný personál:.....	27
9 Financovanie zamestnávateľského centra	28

9.1	Financovanie zariadenia zamestnávateľského centra.....	28
	Úhrady od zamestnávateľov.....	28
	Finančné benefity poskytnuté za základe zákona o odbornom vzdelávaní a príprave	28
	Poplatky za realizáciu skúšok.....	28
	Výnosy z realizácie kurzov celoživotného vzdelávania v danom odvetví.....	29
	Modelový rozpočet zamestnávateľského centra	29
	Zriadenie zamestnávateľského centra.....	29
	Chod zamestnávateľského centra (ročne).....	30
10	Zamestnávateľské centrum v systéme duálneho vzdelávania	31
11	Zamestnávateľské centrum v systéme celoživotného vzdelávania.....	33
12	Zamestnávateľské centrum ako miesto výkonu skúšok.....	34
13	Zamestnávateľské centrum ako nástroj kariérového sprevádzania žiakov.....	35
	Záver	36

Úvod

Analýza realizácie modelu a metodiky zamestnávateľského centra (ďalej len ako „ZC“) za oblasť včelárstva vychádza z dokumentu Model a metodika zamestnávateľského centra, ktorý vydal v novembri 2020 Štátny inštitút odborného vzdelávania v rámci národného projektu „Duálne vzdelávanie a zvýšenie aktivity a kvality OVP“.

Analýza je zameraná na oblasť včelárstva na Slovensku s ohľadom na prírodné podmienky včelárenia. Analýza sa opiera o reálne skúsenosti v tejto oblasti a tiež o mnohoročné skúsenosti so vzdelávaním dospelých vo rôznych formách vzdelávania.

Analýza obsahuje aj niektoré príklady zo zahraničia, hlavne z Českej republiky, Rakúska, Poľska a Francúzska.

Popisuje tiež jeho materiálno-technické, priestorové a personálne zabezpečenie, ako aj formy financovania jeho zriadenia a prevádzky. Zároveň obsahuje vzorový príklad fungovania ZC pre oblasť včelárstva v nasledovných oblastiach:

- a) systém duálneho vzdelávania (ďalej len „SDV“)
- b) systém celoživotného vzdelávania (ďalej len „SCV“)
- c) orientácia základných škôl na povolanie
- d) implementácia požiadaviek praxe do vzdelávania

1 Analýza – oblasť včelárstvo

Potreba zriadenia zamestnávateľského centra - odôvodnenie

Zamestnávateľské centrum je dôležitou časťou vzdelávania aj v prípade DV a to hlavne pre účel naplnenia profilu absolventa. Vo včelárstve sú prevažne malí zamestnávateľia, živnostníci, pre ktorých naplnenie profilu absolventa je veľký problém. Malý zamestnávateľ nedokáže zabezpečiť všetky potrebné a hlavne moderné stroje, zariadenia a sprístupniť študentom nové technologické postupy. Na druhej strane chyby včelára ovplyvňujú ostatných včelárov v okruhu až 100 km².

Predpokladalo sa, že túto úlohu budú plniť COVP, ktoré však boli často zriadené len administratívne a väčšina z nich nemá dostatočné technologické vybavenie ani legislatívne možnosti zasiahnuť do odborného vzdelávania v jeho výstupe.

Dôležitou výhodou ZC je, že bude prepojené s príslušným rezortom. Doterajšie odtrhnutie vzdelávania od rezortov sa javí ako brzda v odbornom vzdelávaní študentov ale aj pedagogických pracovníkov v danom odbore. ZC by mohlo plniť všetky funkcie, ktoré v minulosti plnili rezortné vzdelávacie inštitúcie – centrá, ako npr. v agrosektore bol Agroinštitút Nitra.

Legislatívne by sa mal riešiť návrat rezortov v rámci triálneho systému vzdelávania. Ako najúčinnější cesta sa ukazuje - **vytvorenie rezortných fondov pre odborné vzdelávanie zo zlomku už existujúcich odvodov do sociálnej poisťovne.**

Ďalšia možnosť je vytvoriť systém **vzdelávacích poukazov**, ktoré by sprevádzali študenta v priebehu štúdia ale aj v rámci celoživotného vzdelávania.

1.1 Analýza z pohľadu SDV

1.2 Analýza z pohľadu SCV

Vzdelávanie vo včelárstve na Slovensku je jedným z najšpecifickejších oblastí vzdelávania. Je ťažké hovoriť o SDV, keď tradične na Slovensku prevláda včelárenie ako vedľajšie zamestnanie popri hlavnom zamestnaní. Profesionálni včelári, ktorých jediným príjmom je zo včelárenia sa len postupne konštituujú ako rodinné farmy. Na druhej strane záujem pätnásťročných detí o toto štúdium takmer neexistuje. Naopak záujem dospelých je pravdepodobne najvyšší zo všetkých odborov v SCV vôbec.

Včelárstvo sa študuje, v odbore 4582 H včelár, včelárka, skrátenou formou 2 ročného štúdia, ktoré predpokladá, že žiadateľ o štúdiu má ukončené najmenej stredoškolské vzdelanie, nakoľko v skrátenej forme štúdia sa vyučujú len odborné predmety a odborný výcvik, všeobecnovzdelávacie predmety absentujú. Študovať je možné dennou aj večernou formou. Veková štruktúra záujemcov o vzdelávanie v oblasti včelárstva je veľmi zaujímavá. V dennom štúdiu prevažujú mladí do 26 rokov, vo večernej forme jednu pätinu poslucháčov tvoria ľudia vo veku do 40 rokov. Celá polovica však pripadá na mužov a ženy medzi štyridsiatkou a päťdesiatkou. Zvyšok pripadá na ľudí starších ako 50 rokov. Tiež je nezvyčajné, že o dennú formu štúdia takmer pravidelne prejavuje záujem iba cca 10 študentov o večernú formu má záujem desaťkrát viac študentov.

Z uvedených poznatkov vyplýva, že odbor včelárstvo je vhodným odborom viac pre SCV, nakoľko poskytuje príležitosť pre vedľajší príjem ale aj zmenu životných hodnôt absolventov. Výsledkom je, že Slovensko má stále vysoký podiel vidieckeho obyvateľstva, ktoré je schopné absorbovať možné hospodárske krízy bez väčších otrasov.

1.3 Analýza z pohľadu orientácie na žiakov základných škôl

I keď včelárstvo je odbor, ktorý je vhodný pre SCV, nemôžeme zabúdať na deti, ktoré je dôležité „vrátiť do prírody“. Slovenský zväz včelárov pomáha základným aj stredným školám organizovať včelárske krúžky. Na základných a stredných školách každoročne pracuje okolo 50 včelárskych krúžkov, ktoré sú metodicky vedené SOŠ Pod Bánošom v Banskej Bystrici. Záverečné skúšky absolventov včelárskych krúžkov sú vykonávané tiež v SOŠ Pod Bánošom. Ich úspešné absolvovanie otvára možnosť pre čerpanie podpory pre začínajúcich včelárov podľa príslušného nariadenia vlády.

Zo skúseností vieme, že deti základných škôl, dokonca materských škôlok majú záujem o včelárenie, navštevujú včelnice, zaujímajú sa o práce so včelami, navštevujú náučné chodníky. Uvedené je treba podporovať a rozvíjať.

2 Zahraničné príklady fungovania zamestnávateľských centier

Vzdelávanie vo včelárstve v stredoeurópskych krajinách je veľmi rozdielne. Zamestnávateľské centrá takpovediac vôbec neexistujú, pretože sú krajiny, kde vzdelávanie úplne absentuje, sú krajiny kde sa vzdelávanie praktizuje iba na úrovni kurzov a sú krajiny, kde sa vzdelávanie praktizuje aj na stredných školách. Na niektorých školách v zahraničí sú zriadené **Centrá odborného vzdelávania a prípravy vo včelárstve**, ktoré vykonávajú okrem iného aj kontrolne činnosti. Slovensko patrí medzi málo krajín Európy, kde sa v posledných rokoch darí realizovať vzdelávanie na vysokej úrovni.

Česko, Rakúsko, Poľsko:

Uvedené krajiny majú zriadenú verejnoprávnu školu, ktorá pôsobí aj ako **Centrum odborného vzdelávania a prípravy vo včelárstve**. Toto centrum má právo kontrolovať vzdelávanie na iných školách, má právo navrhovať zmeny a organizuje aj záverečné skúšky.

Uvedené krajiny okrem Poľska nemajú zriadený učebný odbor včelárstvo pre absolventov základných škôl.

Poľská škola vo Pszcczele Wole udržuje vzdelávanie pre absolventov základných škôl za cenu, že podstatná časť študentov je mimo krajín EÚ.

Maďarsko:

V Maďarsku neexistuje podobne ako v niektorých západoeurópskych krajinách včelárska škola a vzdelávanie sa robí pomocou platených kurzov alebo cez projekty.

3 Definícia zamestnávateľského centra v podmienkach SR

Zamestnávateľské centrum pre včelársky odbor je novou formou „nad podnikového“ vzdelávania. Ide o štátnu vzdelávaciu inštitúciu, ktorá je v danom regióne najbližším partnerom pre vzdelávacie potreby zamestnávateľov, stredných odborných škôl, základných škôl, živnostníkov, SHR, fyzické osoby ale aj odborné inštitúcie štátnej správy. ZC v oblasti včelárstva poskytuje vzdelávanie a možnosti rozvoja pre všetky cieľové skupiny od detí MŠ, ZŠ cez pedagógov, vedúcich krúžkov až po SZČO a uchádzačov o zamestnanie.

Hlavným prínosom zamestnávateľského centra v oblasti včelárstva je možnosť zabezpečiť všetkým cieľovým skupinám oboznámenie sa s najmodernejšími technológiami, ktoré momentálne nie sú bežnou výbavou včelára. ZC zastupuje špičkové zahraničné spoločnosti v oblasti včelárskeho vybavenia ako napr. Mannlake USA, Swienty Dánsko, Logar Slovinsko, laeseng Južná Kórea a iné. Má to význam aj pre oblasť poradenstva ako aj dodávok týchto technológií cez internetový obchod SOŠ Pod Bánošom. ZC svoje moderné technické vybavenie a kvalifikovaný personál udržiava na špičkovej úrovni a neustále ich rozvíja na vyššiu úroveň. Zriadenie a prevádzka ZC sú financované z troch zdrojov:

- verejné (štátne /EU prostriedky)
- súkromné zdroje (zamestnávatelia, stavovské a profesijné organizácie, komory, združenia, FO)
- vlastné príjmy ZC.

Zamestnávateľské centrum plní svoje úlohy v štyroch hlavných oblastiach:

- a) systém duálneho vzdelávania (ďalej len „SDV“)
- b) systém celoživotného vzdelávania (ďalej len „SCV“)
- c) orientácia základných škôl na povolanie
- d) implementácia požiadaviek praxe do vzdelávania

Zamestnávateľské centrum predovšetkým **poskytuje žiakom v SDV praktické vyučovanie v rozsahu spravidla 1 až 4 týždňov v každom ročníku štúdia**. Jeho cieľom je **sprostredkovať prax na najmodernejších technologických zariadeniach a procesoch pre dané odvetvie** ako aj zabezpečiť **zladenie praktických zručností žiakov z rôznych firiem a regiónov**.

Povinnosť absolvovať časť praktického vyučovania žiaka konkrétneho učebného alebo študijného odbore v zamestnávateľskom centre **určí príslušná stavovská alebo profesijná organizácia** (ďalej len „SPO“) **vo vzdelávacom poriadku praktického vyučovania** pre tento odbor. SPO pri určení povinnosti vychádza z charakteru prípravy na povolanie v tomto odbore, počtu zriadených zamestnávateľských centier a pod. SPO môže vo vzdelávacom poriadku **nielen obligatórne** určiť povinnosť, ale tiež odporučiť zamestnávateľom rôzne **fakultatívne možnosti** absolvovať časť praktického vyučovania žiaka konkrétneho učebného alebo študijného odbore v zamestnávateľskom centre za účelom zvýšenia kvality prípravy na povolanie v tomto odbore.

Komisia SPO zriadená pre účely overenia spôsobilosti zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovania v SDV môže **pri vykonávaní obhliadky priestorov**, v ktorých sa má vykonávať praktické vyučovanie a ich materiálno-technického zabezpečenia **určiť zamestnávateľovi povinnosť**, aby jeho žiaci absolvovali časť praktického vyučovania v zamestnávateľskom centre **aj nad rámec povinnosti určenej SPO vo vzdelávacom poriadku praktického vyučovania**. Komisia pri určení povinnosti vychádza najmä zo zisteného stavu materiálno-technického zabezpečenia u zamestnávateľa, z charakteru prípravy na povolanie v tomto odbore, počtu zriadených zamestnávateľských centier a pod. Takúto povinnosť na základe odporúčania komisie **uvedie príslušná SPO v osvedčení**, ktoré vydáva zamestnávateľovi. Komisia SPO môže pri vykonávaní obhliadky priestorov **nielen obligatórne**

určiť povinnosť, ale tiež odporučiť zamestnávateľom rôzne **fakultatívne možnosti** absolvovať časť praktického vyučovania žiaka konkrétneho učebného alebo študijného odbore v zamestnávateľskom centre za účelom zvýšenia kvality prípravy na povolanie v tomto odbore.

Komisia SPO môže vo výnimočných prípadoch na základe obhliadky priestorov zamestnávateľa, v ktorých sa má vykonávať praktické vyučovanie a ich materiálo - technického zabezpečenia určiť, **ktoré povinné časti praktického vyučovania uvedené v príslušnom vzdelávacom poriadku žiak nemusí absolvovať vo vzdelávacom centre, nakoľko zamestnávateľ disponuje potrebným materiálo-technickým a personálnym vybavením.**

Zamestnávateľské centrum v SDV je zamerané predovšetkým na širšie zapojenie malých a stredných podnikov, ako aj živnostníkov, ktorí v rámci svojich priestorov nedisponujú najmodernejším materiálo-technickým, priestorovým alebo dostatočným personálnym zabezpečením. Umožní tiež zapojiť do SDV aj zamestnávateľov, ktorých činnosť je úzko špecializovaná a nepokrýva celý rozsah činností, s ktorými by sa mal oboznámiť žiak, pripravujúci sa na konkrétne povolanie. Jeho úlohou bude v tomto prípade doplniť žiakom tie vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré im nevie sprostredkovať zamestnávateľ, s ktorým majú uzavretú učebnú zmluvu. Zamestnávateľské centrum je vybavené tak, aby bolo možné pokryť celý rozsah praktického vyučovania daného odboru štúdia. Zamestnávateľské centrum okrem toho plní rôzne ďalšie úlohy v SDV.

V pripravovanom systéme je vytipovaných 7 poľnohospodárskych škôl, ktoré budú vyučovať voliteľný predmet včelárstvo. Študenti budú mať možnosť doplniť si časť štúdia v zamestnávateľskom centre, kde sa uskutoční aj vykonanie záverečnej skúšky. Témy z profilu absolventa, ktoré vo vybraných školách nedokážu zabezpečiť sa po dohode teoreticky a prakticky odučia v zamestnávateľskom centre. Záverečná skúška je akreditovaná cesta MŠ a MPaRV ku získaniu podpory pre začínajúcich včelárov v rámci podporných programov EU a príslušných nariadení.

Tabuľka č. 1. Pilotné školy s poľnohospodárskym zameraním

P.č.	Názov školy
1.	SOŠ veterinárna Košice – Barca
2.	SOŠ Pruské
3.	SOŠ Levice
4.	SOŠ lesnícka Prešov
5.	SOŠ lesnícka Liptovský Hrádok
6.	SOŠ záhradnícka Piešťany
7.	SOŠ Ivanka pri Dunaji
	COVaOP vo včelárstve
	SOŠ Pod Bánošom , Banská Bystrica

Druhým pilierom fungovania zamestnávateľského centra je SCV, zabezpečuje celoživotné vzdelávanie v danom odvetví pre zamestnancov, učiteľov odborných predmetov, majstrov odbornej výchovy a hlavných inštruktorov, vzdelávanie a rekvalifikácie pre uchádzačov o zamestnanie.

Zamestnávateľské centrum zabezpečí:

- v predmetných školách doplní vzdelávanie vyučujúcim vo včelárstve, aby boli plne kvalifikovaní a schopní doviest študentov ku záverečnej skúške

- už existujúce celoživotné vzdelávanie sa pravidelne bude dopĺňať o najnovšie celosvetové poznatky a techniky v súvislosti s bojom proti chorobám a škodcom
- zamestnávateľské centrum bude participovať na pilotných projektoch biologického včelárenia ako aj problematiky liečiv a výživových doplnkoch pre včelstvá v spolupráci s Univerzitou veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach a Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre ako aj s partnermi v zahraničí.
- zamestnávateľské centrum bude participovať na ukázkových včelniciach pre južnú oblasť Slovenska, kde je intenzívne poľnohospodárstvo, ako aj na projekte Návratu včiel do lesov pod Nízkymi Tatrami.
- pracovníci Zamestnávateľského centra budú publikovať odborné články vo včelárskych časopisoch a vydávať učebnice a odbornú literatúru.

4 Zriaďovanie zamestnávateľského centra

Základný rámec procesu zriaďovania a fungovania ZC určuje príslušný právny predpis, napríklad ako vykonávací predpis k zákonu č. 61/2015 Z.z. o odbornom vzdelávaní a príprave.

4.1 Právna forma

Navrhovaná právna forma je **samostatná právnická osoba**, alebo **nezisková organizácia**. Spoločným cieľom týchto právnických osôb je výchova a vzdelávanie detí a dospelých v danom odbore tak, aby bol zachovaný potrebný rozsah kvalitného odborného vzdelávania, dostupný pre všetky subjekty v súlade s aktuálnymi potrebami zamestnávateľov a trhu práce. Na plnenie svojich úloh môže zamestnávateľské centrum nadobúdať majetok, hospodáriť s vlastným, alebo prenajatým majetkom. Prostriedky zamestnávateľského centra sa vedú na osobitnom účte v banke na území Slovenskej republiky. **Zamestnávateľské centrum je oslobodené od dane z príjmov a dane z majetku** a využíva všetky svoje finančné prostriedky na plnenie svojich úloh a na investície do svojho materiálo-technického a priestorového zabezpečenia.

Zriaďovateľom zamestnávateľského centra môže byť:

- skupina živnostníkov a malých zamestnávateľov, ktorí nemajú dostatočné vlastné kapacity na poskytovanie praktického vyučovania žiakov, prípadne je efektívnejšie niektoré tematické celky v rámci praktického vyučovania poskytovať žiakom spoločne v priestoroch zamestnávateľského centra,
- príslušná stavovská organizácia a SPPK a profesijne zamerané organizácie ako priestor pre svojich aktuálnych alebo potenciálnych budúcich členov
- vyšší územný celok, ktorý disponuje vhodnými priestormi na zriadenie zamestnávateľského centra.

Spôsobilosť právnickej osoby alebo záujmového združenia právnických osôb poskytovať praktické vyučovanie v zamestnávateľskom centre overuje **stavovská organizácia alebo profesijná organizácia** (ďalej len „SPO“) v študijnom odbore alebo v učebnom odbore, ku ktorému má vecnú pôsobnosť.

4.2 Proces overenia spôsobilosti zamestnávateľského centra

4.2.1 Výzva

SPO zadefinuje a zverejní podmienky pre účely zriaďovania zamestnávateľských centier vo svojej vecnej pôsobnosti. Na účely overenia spôsobilosti zamestnávateľského centra zriadi odbornú komisiu pre overenie spôsobilosti zamestnávateľského centra. Podrobnosti o zložení, spôsobe vymenovania členov a overovacej činnosti komisie upraví štatút komisie, ktorý vydá príslušná SPO. SPO zverejní výzvu na predkladanie projektových zámerov na zriadenie ZC.

4.2.2 Posúdenie projektového zámeru a jeho realizácie

Overenie spôsobilosti zamestnávateľského centra pozostáva z dvoch hlavných krokov, z posúdenia projektového zámeru a posúdenia jeho realizácie.

a) Posúdenie projektového zámeru

SPO na účely overenia spôsobilosti zamestnávateľského centra vydáva manuál vypracovania projektového zámeru na zriadenie zamestnávateľského centra. Zriaďovateľ zamestnávateľského centra v súlade s manuálom vypracuje projektový zámer pre učebný alebo študijný odbor, v ktorom uvedie najmä:

- právnu formu zamestnávateľského centra,
- učebné a študijné odbory,
- definíciu úloh a cieľových skupín zamestnávateľského centra,
- popis materiálo-technického a priestorového zabezpečenia zamestnávateľského centra,
- popis personálneho zabezpečenia zamestnávateľského centra,
- financovanie zariadenia a prevádzky zamestnávateľského centra,
- nastavenie procesov zamestnávateľského centra,
- prevádzkový poriadok zamestnávateľského centra,
- ďalšie údaje pre potreby posúdenia projektového zámeru.

Odborná komisia SPO pre overenie spôsobilosti zamestnávateľského centra odborne posúdi predložený projektový zámer. V rámci posudzovania hodnotí najmä:

- potrebu existencie zamestnávateľského centra v danom odvetví a regióne,
- predchádzajúce aktivity zriaďovateľa,
- definíciu úloh a cieľových skupín zamestnávateľského centra,
- popis materiálo-technického a priestorového zabezpečenia zamestnávateľského centra,
- popis personálneho zabezpečenia zamestnávateľského centra,
- financovanie zariadenia a prevádzky zamestnávateľského centra,
- nastavenie procesov zamestnávateľského centra,
- prevádzkový poriadok zamestnávateľského centra,
- ďalšie údaje pre potreby posúdenia projektového zámeru.

Ak na základe odborného posúdenia komisia SPO pre overenie spôsobilosti zamestnávateľského centra zistí, že projektový zámer spĺňa všetky požiadavky, vydá zriaďovateľovi **súhlas na jeho realizáciu**.

Zriaďovateľ na základe vydaného súhlasu realizuje projektový zámer, najmä založí právnickú osobu alebo záujmové združenie právnických osôb, zakúpi alebo získa do nájmu priestory a ich materiálo-technické zabezpečenie, spracuje súvisiacu dokumentáciu a vykoná všetky ďalšie aktivity v súlade so schváleným projektovým zámerom. **Takto vydaný súhlas na realizáciu projektového zámeru je jednou z podmienok pre získanie verejnej/štátnej finančnej podpory na zriadenie ZC.**

b) Posúdenie realizácie projektového zámeru

Odborná komisia SPO pre overenie spôsobilosti zamestnávateľského centra odborne posúdi realizáciu projektového zámeru. V prípade splnenia podmienok realizácie projektového zámeru SPO vydá osvedčenie o spôsobilosti ZC.

4.2.3 Vydanie osvedčenia

Ak komisia overí spôsobilosť právnickej osoby alebo záujmového združenia právnických osôb poskytovať praktické vyučovanie v zamestnávateľskom centre, SPO vydá tejto právnickej osobe alebo záujmovému združeniu právnických osôb osvedčenie na dobu neurčitú. Priestory zamestnávateľského centra sa viditeľne označia a na vonkajšom označení sa uvedie „Zamestnávateľské centrum“. SPO zároveň priebežne monitoruje činnosť zamestnávateľského centra.

SPO priebežne posudzuje, či zamestnávateľské centrum spĺňa podmienky a v prípade, že ich prestane spĺňať, môže pristúpiť k zrušeniu osvedčenia.

Osvedčenie o spôsobilosti ZC je základnou podmienkou pre získanie verejných/štátnych prostriedkov z fondu pre odborné vzdelávanie určených na refundáciu nákladov na povinné vzdelávanie žiakov v SDV a rekvalifikácie v SCV.

4.2.4 Úloha SPO

SPO zadefinuje a zverejní podmienky celého procesu priebežného posudzovania činnosti zamestnávateľského centra a podmienky, za ktorých možno zrušiť udelené osvedčenie.

4.2.5 Oprávnenie na podnikanie

Zamestnávateľské centrum je **oprávnené vykonávať podnikateľskú činnosť**, na základe oprávnenia na výkon tejto činnosti v nasledovnom rozsahu:

- a) vykonávanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti,
- b) činnosť podnikateľských, organizačných a ekonomických poradcov,
- c) prenájom nehnuteľností spojený s poskytovaním iných než základných služieb spojených s prenájomom,
- d) prenájom hnutelých vecí,
- e) získavanie a spracovanie medu a včelích produktov,
- f) výroba a predaj úlových zostáv,
- g) výroba a distribúcia liečiv,
- h) organizovanie kultúrnych a iných spoločenských podujatí,
- ch) reklamná a propagačná činnosť v rozsahu voľnej živnosti,
- i) kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod).

5 Úlohy zamestnávateľského centra

Zamestnávateľské centrum plní mnohé úlohy, ktoré je možné rozdeliť do niekoľkých skupín.

5.1 Povinné praktické vyučovanie žiakov v SDV

- sprostredkovanie praxe na najmodernejších technologických zariadeniach a procesoch pre dané odvetvie,
- zabezpečenie zladenia praktických zručností žiakov z rôznych firiem a regiónov - na intenzívne vedené poľnohospodárstvo na juhu a extenzívne vedené v horských oblastiach severu,
- optimalizácia prípravy na povolanie v rámci odvetvia,
- každý žiak pripravujúci sa v tomto odbore v rámci SDV musí povinne absolvovať praktické vyučovanie v tomto vzdelávacom centre. Rozsah praktického vyučovania je 1 až 4 týždne v každom ročníku štúdia v závislosti od odboru štúdia a od materiálno-technického, priestorového a personálneho zabezpečenia zamestnávateľa pre 7 vybraných pilotných škôl.

5.2 Ukončovanie štúdia

- realizácia nezávislých jednotných záverečných skúšok v danom odvetví, záverečné skúšky vykonané výlučne v zamestnávateľskom centre,
- realizácia majstrovských skúšok po schválení daného typu štúdia,
- každý žiak pripravujúci sa v tomto odbore v rámci SDV musí povinne absolvovať záverečnú skúšku alebo praktickú časť maturitnej skúšky v tomto vzdelávacom centre.

5.3 Úlohy súvisiace s orientáciou žiakov základných škôl na povolanie

- organizácia výstav a búrз povolání,
- propagácia remesiel,
- propagácia nových povolání,
- odborné súťaže a obdobné aktivity pre žiakov základných škôl.

5.4 Úlohy v systéme celoživotného vzdelávania

- príprava hlavných inštruktorov a inštruktorov v SDV, aj mimo SDV, učiteľov včelárstva na SOŠ a vedúcich krúžkov,
- vzdelávanie majstrov odbornej výchovy,
- vzdelávanie učiteľov odborných predmetov,
- príprava majstrov remesla - včelmajstrov,
- vzdelávanie a rekvalifikácie pre uchádzačov o zamestnanie,
- vzdelávanie SZČO.

5.5 Úlohy súvisiace s udržateľným prepojením požiadaviek praxe do vzdelávania

- spolupráca so zamestnávateľmi pri zavádzaní nových zariadení a technológií,
- modernizácia materiálno-technického zabezpečenia,

- rozvoj odborného personálu (MOV a odborných školiteľov),
- účasť na odborných konferenciách a workshopoch,
- účasť na medzinárodných a svetových výstavách,
- spolupráca s inštitúciami verejnej správy a samosprávy pri zabezpečovaní úloh ZC.

6 Cieľové skupiny fungovania zamestnávateľského centra

Zamestnávateľské centrum je vzhľadom na svoj charakter spôsobilé poskytovať služby súvisiace so vzdelávaním a rozvojom vo svojom sektore pre širokú časť populácie.

6.1 Žiaci stredných odborných škôl poľnohospodárskeho zamerania

Zamestnávateľské centrum predovšetkým poskytuje žiakom v SDV povinné praktické vyučovanie v rozsahu 1 až 4 týždňov v každom ročníku štúdia. Jeho cieľom je sprostredkovať prax na najmodernejších technologických zariadeniach a procesoch pre dané odvetvie ako aj zabezpečiť zladenie praktických zručností žiakov z rôznych firiem a regiónov. Zamestnávateľské centrum optimalizuje prípravu na povolanie v rámci odvetvia a je záchytným systémom pre žiakov v SDV, ak zamestnávateľ prestal z nejakého dôvodu poskytovať praktické vyučovanie.

V zamestnávateľskom centre sa tiež realizujú nezávislé jednotné záverečné skúšky a praktická časť maturitných skúšok v danom odvetví. Zamestnávateľské centrum organizuje odborné súťaže a obdobné aktivity pre žiakov stredných odborných škôl, odborné kurzy, ktorých úlohou je rozšírené vzdelávanie žiakov v SDV, výstavy a burzy povolání ako aj odborné súťaže a obdobné aktivity pre žiakov základných škôl.

6.2 Žiaci základných škôl

V rámci orientácie žiakov základných škôl na budúce povolanie ZC organizuje odborné súťaže, výstavy, exkurzie pre svoj sektor. Vo vzorovom modeli ZC taktiež spolupracuje so základnými školami pri zabezpečovaní výučby predmetu Biológia ostatné prírodovedné predmety v 6. - 9. ročníku ZŠ.

6.3 Zamestnávatelia

Zamestnávateľské centrum tým, že sprostredkúva prax žiakom v SDV na najmodernejších technologických zariadeniach a procesoch pre dané odvetvie, ako aj zladením praktických zručností žiakov z rôznych firiem a regiónov prispeje k tomu, že zamestnávatelia budú mať lepšie pripravených svojich budúcich zamestnancov.

Zamestnávateľské centrum tiež umožní širšie zapojenie malých, ako aj živnostníkov, ktorí v rámci svojich priestorov nedisponujú potrebným materiálno-technickým, priestorovým alebo personálnym zabezpečením. Umožní tiež zapojiť do SDV aj zamestnávateľov, ktorých činnosť je úzko špecializovaná a nepokrýva celý rozsah činností, s ktorými by sa mal oboznámiť žiak, pripravujúci sa na konkrétne povolanie. Jeho úlohou bude v tomto prípade doplniť žiakom tie vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré im nevie sprostredkovať zamestnávateľ, s ktorým majú uzavretú učebnú zmluvu.

Inštruktori praktického vyučovania, majstri odbornej výchovy a učitelia odborných predmetov
Príprava hlavných inštruktorov a inštruktorov v SDV, aj mimo SDV, vzdelávanie majstrov odbornej výchovy a učiteľov odborných predmetov. Príprava majstrov remesla a realizácia majstrovských skúšok.

6.4 Zamestnanci zamestnávateľov

ZC poskytuje odborné vzdelávanie pre zamestnancov zamestnávateľa v rámci daného odvetvia a SCV.

6.5 Inštruktori praktického vyučovania, majstri odbornej výchovy a učitelia odborných predmetov

Pre hlavných inštruktorov a inštruktorov v SDV organizuje ZC potrebné kurzy odborného a rozvoja. Pre majstrov odbornej výchovy a učiteľov odborných predmetov realizuje ZC odborné kurzy na zvýšenie ich kompetencií.

6.6 Odborníci seniori

ZC pôsobí ako sprostredkovateľ seniorných odborníkov vo svojom sektore. Seniorní odborníci poskytujú krátkodobé poradenstvo zamestnávateľom v konkrétnych témach a projektoch.

6.7 Uchádzači o zamestnanie

V rámci celoživotného vzdelávania poskytuje ZC aj rekvalifikačné kurzy pre uchádzačov o zamestnanie.

6.8 SZČO, slobodní umelci, jednotlivci

Celoživotné vzdelávanie pre SZČO a slobodných umelcov v rámci daného odvetvia zahŕňa odborné kurzy, ako aj kurzy na získanie odbornej spôsobilosti a skúšky na overenie odbornej spôsobilosti.

6.9 Verejnosť

Zamestnávateľské centrum spolupracuje na aktualizácii rámcových učebných plánov, vzorových učebných plánov a vzorových učebných osnov, predkladá návrhy na aktualizáciu obsahu učebných a študijných odborov, návrhy na zavedenie nových učebných a študijných odborov. Môže byť tiež startup (inkubátor na podporu pri rozbehu podnikania). V rámci svojho odvetvia propaguje remeslá a nové povolania nové povolania.

ZC realizuje vzdelávanie a skúšky pre vedúcich včelárskych krúžkov pre ZŠ a laickú verejnosť.

7 Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie zamestnávateľského centra

Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie (ďalej len MTZ) zamestnávateľského centra pre včelárstvo musí zodpovedať jeho hlavnej úlohe, ktorou je sprostredkovanie praxe na najmodernejších technologických zariadeniach a procesoch pre dané odvetvie, ako aj zabezpečenie zladenia praktických zručnosti žiakov z rôznych firiem a regiónov. Musí vychádzať z normatívu materiálno-technického a priestorového zabezpečenia schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR pre daný učebný alebo študijný odbor, ktorý vychádza zo štátneho vzdelávacieho programu pre danú skupinu odborov vzdelávania.

7.1 Priestorové zabezpečenie

Priestorové zabezpečenie ZC pre oblasť včelárstva je závislé od komplexnosti aktivít, ktoré bude ZC poskytovať, najmä od skladby študijných odborov a odborných kurzov.

Vzorový model ZC pre oblasť včelárstva pre vybrané odbory a okruhy vzdelávania podľa aktuálnych požiadaviek praxe pre celé Slovensko vyžaduje minimálne priestorové zabezpečenie o rozlohe približne 4 500 m². (Tabuľka č. 2. Priestorové zabezpečenie pre vzorový model ZC)

Tabuľka č. 2. Priestorové zabezpečenie pre vzorový model ZC

P.č	Názov priestoru pre praktické vyučovanie	Počet	Rozloha v m ²
1.	Odborná učebňa	1	
2.	Učebňa praktického vyučovania	1	50
3.	Medáreň	1	40
4.	Miestnosť na plnenie a uskladnenie medu	1	280
5.	Stolárska dielňa	1	280
6.	Dielňa na výrobu rámkov	1	50
7.	Objekt na spracovanie voštín	1	100
8.	Dielňa na sterilizáciu vosku a výrobu medzistienok	1	70
9.	Včelnica	3	400
10.	Včelín	1	100
11.	Externá včelnica 1 (produkcia kvetového medu)	1	200
12.	Externá včelnica 2 (produkcia lesného medu)	1	5 000
13.	Sklad dreva	1	150
14.			
15.	Včelársky chodník č. 1	1	100
16.	Sklad pohárov	1	70
17.	Prístrešok na vytápanie vosku a dezinfekciu úľových zostáv:	1	90
18.	Sklad súší - teplotne izolovaný (perspektívne použiteľných rámkov) s teplotou pod 12 stupňov C, vybavený pre tento účel chladiacim zariadením	1	30
19.	Laboratórium určené pre insemináciu matiek	1	40
21.	Sklad liečiv	1	60
22.	Včelín so špecifickým určením na apiterapiu	2	36

7.2 Materiálno-technické vybavenie učebných priestorov pre praktické vyučovanie a kurzy

ZC musí disponovať celým rozsahom materiálno-technického a priestorového zabezpečenia pre daný učebný a študijný odbor tak, aby bolo možné zabezpečiť zladenie praktických zručností žiakov z rôznych firiem a regiónov. V ZC sa musí nachádzať nielen **základné MTZ**, ale aj **odporúčané MTZ**, ktoré je nad rámec základného vybavenia a jeho účelom je zabezpečenie vyššej kvality vyučovacieho procesu v nadväznosti na požiadavky trhu práce v danom odbore. ZC musí preto disponovať aj **najmodernejšími zariadeniami a technológiami** a musí mať podmienky na výučbu pri najmodernejších technologických procesoch pre dané odvetvie.

Včelárske odvetvie je z hľadiska zabezpečenia MTZ pre vybrané odbory a okruhy vzdelávania finančne veľmi náročné. **Vzorový príklad ZC** pre včelárske odvetvie vyžaduje minimálne materiálno-technické zabezpečenie vo výške približne 600 000 € uvedená suma je bez príslušných budov. (Tabuľka č. 3. Materiálno-technické zabezpečenie pre vzorový model ZC). S ďalšími nákladmi je potrebné počítať na pravidelnú údržbu zariadení a ich postupnú modernizáciu podľa trendov a potrieb zamestnávateľov.

7.3 Internát

Vzhľadom na charakter zamestnávateľských centier bude v praxi dochádzať k tomu, že niektorí žiaci, dochádzajúci zo vzdialenejších regiónov, budú potrebovať vhodné ubytovanie. Preto odporúčame, aby ZC v spolupráci s obcou alebo samosprávnym krajom zabezpečilo pre takýchto žiakov dostatočné ubytovacie kapacity na stredoškolskom internáte v blízkosti ZC.

Je nevyhnutné, aby zamestnávateľské centrum vo včelárstve disponovalo ubytovacími priestormi a stravovacími kapacitami aj pre potreby externých pracovísk pre jednotlivé typy znáškových pomerov v rôznych regiónoch Slovenska.

Tabuľka č. 3. Materiálno-technické zabezpečenie pre vzorový model ZC

Názov majetku	Počet	Základné MTZ	Odporúčané MTZ
Odborná učebňa chovu včiel:			
Katedra + stolička	1+1	+	
Stolička	28	+	
Školské lavice	14	+	
Školská tabuľa s kresliacimi pomôckami	1	+	
Skriňa	1	+	
Interaktívna tabuľa	1	+	
<i>Učebné pomôcky:</i> Modely a obrázky včiel, ich druhov, včelej rodiny, anatomických častí, telových sústav, obrázky infekčných a neinfekčných parazitárnych chorôb. Katalógy, atlasy druhov včiel	súbor	+	
DVD a CD nosiče k problematike chovu včiel	súbor	+	
Odborné časopisy, odborná literatúra k problematike chovu včiel	súbor	+	
Nástenka	2	+	
Dataprojektor	2	+	

Notebook/stolový počítač	20	+	
Ozvučenie	2	+	
Multifunkčné zariadenie	1	+	
USB kľúč	20	+	
Kamera	1	+	
Prístup na internet	1	+	
Veľkoplošný TV 3 D + DVD	3		+
Tablet	5	+	
Vitríny na pomôcky	3	+	
Učebňa praktického vyučovania:			
Školská lavica	6	+	
Stolička	12	+	
Katedra + stolička	1+1	+	
Školská tabula	1	+	
Nástenné mapy	3	+	
Notebook	1	+	
Nástenka	1	+	
Presklenný model úľa typ B	2	+	
Model úľa Langstroth,	1	+	
Model úľa Dadant resp. JUMBO	1	+	
Model peľochytu	10	+	
Dymák (rôzne typy)	1	+	
Vypačovadlo (rôzne typy)	5	+	
Oplôdniačky (rôzne typy)	5	+	
Materská mriežka (rôzne typy)	5	+	
Rámiky (rôzne typy)	4	+	
Medzistienky (rôzne typy)	2	+	
Chovný systém NICOT	3	+	
Mnohomatečný oplodniak	1	+	
Sada na boxový med SWIENTY	3	+	
Sada na boxový med USA	5	+	
Zberače propolisu	10	+	
Zberače včelieho jedu	1	+	
Zariadenie na zber materskej kašičky	1	+	
Medáreň:			
Pracovné police	3	+	
Pracovný stôl	2	+	
		+	
Medomet ručný	3	+	
Elektrické medomety – rôzne typy pre amatérskych včelárov	2	+	
Elektrický, zvratný medomet s automatikou	3	+	+
Odviečkovač ručný hobby	10	+	
Zariadenie na odkvapkávanie rámkov-karusel	2	+	
Odviečkovacie zariadenie ručné – kom.	10	+	
Odviečkovacie zariadenie strojové na nízke	1	+	

rámiky retiazkové			
Odviečkovacie zariadenie strojové na rámiky typu „B“	1	+	
Termostat – inkubátor na liahnutie matiek	1	+	
Zariadenie na pastovanie medu 50 kg s automatikou	1	+	
Zariadenie na pastovanie medu 300 kg s automatikou	1	+	
Zariadenie na pastovanie medu 600 kg s automatikou a chladením	1		+
Zariadenie na varenie medového piva 250l	1		+
Zariadenie na zrenie medového piva 250l	3		+
Homogenizačné zariadenie s kapacitou 1 t	1		+
Cediace nádoby s dávkovaním	5	+	
Nylonové sitá na cedenie medu	3	+	
Prístroj na meranie kvality medu vodivosť a obsah vody	2	+	
Prístroj na meranie HMF	1		+
Umývadlo	1	+	
Umývací dvojrez	1	+	
Miestnosť na plnenie a skladovanie medu:			
Plnička medu s automatickým posunom stola	2	+	+
Prístroj na znižovanie obsahu vody v mede – 300 kg	1	+	
Prístroj na znižovanie obsahu vody v mede - 600kg	1		+
Zariadenie na oddelenie vosku od melicitózneho medu - štandard	1	+	
Zariadenie na oddelenie vosku od melicitózneho medu - profesionálny	1		+
Pracovné stoly	3	+	
Nerezové nádoby na skladovanie medu 200kg	10	+	
Čerpadlo na med s motorom na 380V	2		+
Čerpadlo na med s motorom na 220V	1	+	
Dekantačná nádoba na med na 125kg	1	+	
Zariadenie melitherm do 25 kg	1	+	
Zariadenie melitherm do 200 kg	1		+
Zariadenie na stekucovanie medu - box	1	+	
Varák na varenie medoviny min. 50 l	1	+	
Nádoby na zrenie medoviny min. 50 l	5	+	
Nerezové vedrá prípadne kanvy	5	+	
Umývačka pohárov	1	+	
Dvojrez	1	+	
Umývadlo	1	+	
Stolárska dielňa			
Okružná píla s latínovým pohyblivým stolom	1	+	
Vodorovná fréza s hrúbkovačkou	1	+	

Zvislá fréza na čapovanie	1	+	
Odsávacie zariadenie	1	+	
Zvislá fréza na cinkovanie	1	+	
Rotačná píla na drážkovanie	1	+	
Sady frézovacích hláv	1	+	
Pracovné stoly	5	+	
Dlabačka	1	+	
Pásová píla	1		+
Kompletné ručné stolárske náradie, vrátane: skrutkovača, kladiva, hoblíka, ručnej píly.	3sady	+	
Pásová brúska	1		+
Nízkozdvíhací vozík	1	+	
Dielňa na výrobu rámkov:			
Kompletné ručné stolárske náradie, vrátane: skrutkovača, kladiva, hoblíka, ručnej píly.	2 sady	+	
Pracovné stoly – ponk	4	+	
Elektrické zatavovače	10	+	
Zariadenie na napínanie drôtu	10	+	
Zvlnovače drôtkov	10	+	
Pneumatická klincovačka	2	+	
Dielňa na spracovanie voštín:			
Slnčné tavidlo - voskotopka	4	+	
Parák na voštiny s lisom	2	+	
Varák na voštiny na základe produkcie pary	1	+	
Varák na vosk s vodnou vaňou a odstredivkou na brečku	2	+	
Dielňa na výrobu medzistienok:			
Sterilizátor vosku min. objem 35 l s dvojitým stenami s termoolejom	2	+	
Sterilizátor vosku min. objem 70 l s dvojitým stenami s termoolejom	1		+
Termostatická nádoba na udržovanie tekutého včelieho vosku	3	+	
Silikonové formy na odlievanie medzistienok	5	+	
Zariadenie na odlievanie voskových platní pre valcovanie medzistienok	1	+	
Zariadenie na ohriatie voskových platní pred valcovaním – vodná lázeň	1	+	
Zariadenie na ručné hladké valcovanie vosku	1	+	
Zariadenie na ručné valcovanie pásov medzistienok s perforovanými valcami	1	+	
Včelnica:			
Podstavce na úle	20	+	
Úle s kompletným vybavením	80	+	
Oplotenie	1	+	
Sklad na pracovné náradie	2	+	
Napájadlá na vodu	5	+	
Slnčné tavidlo na vosk	2	+	

Zberač rojov	1	+	
Dymák	5	+	
Metlička na zmetanie včiel	10	+	
Vypačovadlo	10	+	
Včelársky klobúk	10	+	
Včelín:			
Podstavce na úle	6	+	
Úle s kompletným vybavením (krmitko, utepivka, materská mriežka, rámiky)	30	+	
Zariadenie na strojové vyrábanie krmneho sirupu	1	+	
Mobilné zariadenie na dovoz a dávkovanie tekutého sirupu	2	+	+
Dymák	5	+	
Metlička na zmetanie včiel	10	+	
Vypačovadlo	10	+	
Včelársky klobúk	10	+	
Metla	1	+	
Lopatka na smeti	1	+	
Externá mobilná včelnica I. (produkcia kvetového medu):			
Kočovný voz	1	+	
Úle s kompletným vybavením	30	+	
Elektrický oplôtok (zdroj a príslušenstvo)	1	+	
Vypačovadlo	5	+	
Dymák	5	+	
Metlička na zmetanie včiel	5	+	
Kočovné plošiny	4	+	+
Nakladač úľov APILIFT	1		+
Externá mobilná včelnica II. (produkcia lesného medu):			
Podstavce na úle	6	+	
Úle s kompletným vybavením	40	+	
Elektrický oplôtok (zdroj a príslušenstvo)	1	+	
Vypačovadlo	5	+	
Dymák	5	+	
Metlička na zmetanie včiel	5	+	
Kočovné plošiny	2	+	
Hydraulická ruka na nakladanie úľov	1		+
Nákladné vozidlo na kočovanie	1		+
Paletový vozík s hydraulikou na kočovanie	2	+	
Terénne vozidlo 4x4	1		+
Malotraktor s vlečkou	1		+
Sklad dreva:			
Stojany na sušenie reziva	4	+	
Debňa na palivové drevo	4	+	
Včelársky náučný chodník			

Tabuľa s centrálnym plánom chodníka	1	+	
Stanovište - včelia pastva maliny označenie a popis	1	+	
Stanovište včelia pastva - listnaté stromy, označenie a popis	1	+	
Stanovište včelia pastva - ovocné stromy, označenie a popis	1	+	
Stanovište - pre umiestnenie oplodničov	1	+	
Stanovište - dýchanie úľového vzduchu označenie a popis	1	+	
Historické exponáty úľov a včelárskeho náradia	1	+	
Lavičky	1	+	
Priestor pre návštevníkov	1	+	
Sklad pohárov:			
Prístrešok	1	+	
Vysokozdvížny vozík	1		+
Elektrický fúrik	1		+
Rebrík	1	+	
Prístrešok na vytápanie vosku a dezinfekciu úľových zostáv:			
Zariadenie na dezinfekciu úľových zostáv parafínom	1	+	
Azbestové rukavice (pár)	2	+	
Rukavice (pár)	2	+	
Ochranná zástera	2	+	
Plexisklový štít na ochranu tváre	2	+	
Hasiaci prístroj práškový	1	+	
Sklad na súde:			
Špeciálne regale podľa rozmerov rámkov	1	+	
Manipulačný bezpečnostný rebrík	1	+	
Chladiace zariadenie a agregát	1	+	
Laboratórium na insemináciu matiek:			
Technické zariadenie na insemináciu matiek (súprava)	2	+	
Termostat – inkubátor	1	+	
Mikroskopy s PC	2	+	
Stôl	3	+	
Stoličky	3	+	
Sklad liečiv:			
Chladnička 200 litrov	1	+	
Pracovné stoly	2	+	
Regále	2	+	
Stoličky	4	+	
Včelín so špecifickým určením na apioterapiu			
Apihouse	1		+
Kreslá	3		+

Dýchacie zariadenie z úľa	3		+
Apiterapeutická miestnosť s možnosťou masáže	1		+

8 Personálne zabezpečenie zamestnávateľského centra

Personálne zabezpečenie zamestnávateľského centra pre včelárske odvetvie sa odvíja od plnenia úloh vo veľkosti. Vzorový príklad ZC je postavený na približnej ročnej kapacite 150 žiakov a 400 účastníkov akreditovaných kurzov v rámci SCV.

Personálne zabezpečenie Je možné ho rozdeliť do troch skupín:

Vedenie:

Štatutárnym zástupcom zamestnávateľského centra je jeho **výkonný riaditeľ**, zastupuje zamestnávateľské centrum navonok, koná v jeho mene a riadi jeho prevádzku
2 zamestnanci v oblasti: nákup, financovanie, a iné.

Odborný personál:

1 vedúci - včelmajster

5 majstri odbornej výchovy. Ich počet je priamo závislý od počtu žiakov a počtu účastníkov kurzov a štruktúry učebných a študijných odborov, v ktorých poskytuje praktické vyučovanie ako aj ďalšími úlohami, ktoré plní v systéme duálneho a celoživotného vzdelávania.

5 - 6 učiteľov odborných predmetov. Ich počet je priamo závislý od počtu žiakov a počtu účastníkov kurzov a štruktúry učebných a študijných odborov, v ktorých poskytuje praktické vyučovanie ako aj ďalšími úlohami, ktoré plní v systéme duálneho a celoživotného vzdelávania.

U odborného personálu sa vyžaduje vzdelanie a prax v odbore.

- pre zabezpečenie čo najkvalitnejších odborníkov pre teoretické aj praktické vzdelávanie je potrebná externá spolupráca v personálnom obsadení vyučujúcich aj s Univerzitou veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach a Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou v Nitre a tiež podľa potreby špičkovými odborníkmi zo zahraničia.

9 Financovanie zamestnávateľského centra

Zriadenie a prevádzka zamestnávateľského centra sú financované z troch zdrojov:

- a) verejné (štátne/EU prostriedky), **po obnovení z fondu odborného vzdelávania**
- b) súkromné zdroje zamestnávateľov, SOP a fyzických osôb,
- c) vlastné príjmy ZC.

9.1 Financovanie zriadenia zamestnávateľského centra

Na zriadenie zamestnávateľského centra môže zriaďovateľ využiť:

- účelovo viazané dotácie poskytované rezortom školstva alebo rezortom príslušným pre dané odvetvie,
- dotácie poskytnuté prostredníctvom vyšších územných celkov,
- dopytovo orientované projekty financované z medzinárodných fondov zameraných na prípravu pracovnej sily pre trh práce, aktívne nástroje na rozvoj SDV, podporu uplatnenia zahraničných migrantov na trhu práce SR, orientáciu na povolania žiakov ZŠ a pod.,
- Integrovaný regionálny operačný program na podporu zabezpečenia, modernizácie praktického vyučovania,
- kombinované financovanie napr. štát - vyšší územný celok - zamestnávateľ.

Na prevádzku zamestnávateľského centra môže zriaďovateľ využiť viacero zdrojov.

Úhrady od zamestnávateľov

V SDV budú zamestnávatelia uhrádzať zodpovedajúcu časť nákladov na povinné praktické vyučovania žiaka, ktoré mu poskytne zamestnávateľské centrum za účelom sprostredkovania praxe na najmodernejších technologických zariadeniach a procesoch pre dané odvetvie, zladenia praktických zručností žiakov z rôznych firiem a regiónov a optimalizácie prípravy na povolanie v rámci odvetvia.

Finančné benefity poskytnuté za základe zákona o odbornom vzdelávaní a príprave

Finančné benefity poskytnuté v rámci plnenia funkcie záchytného systému pre žiakov v SDV, ak zamestnávateľ prestal z nejakého dôvodu poskytovať praktické vyučovanie.

Poplatky za realizáciu skúšok

Zamestnávateľské centrum realizuje nezávislé jednotné záverečné skúšky v danom odvetví:

- nezávislé jednotné záverečné skúšky (praktická časť),
- majstrovské skúšky,
- skúšky overenia odbornej spôsobilosti,
- skúšky vedúcich krúžkov.

Dotácie, sponzorské príspevky a dary na ďalšie aktivity súvisiace s odborným vzdelávaním a prípravou a orientáciou žiakov základných škôl na povolanie:

- odborné súťaže a obdobné aktivity pre žiakov stredných odborných škôl,
- organizácia výstav a búrз povolání,
- propagácia remesiel a nových povolání,

- odborné súťaže a obdobné aktivity pre žiakov základných škôl,
- aktualizácia rámcových učebných plánov, vzorových učebných plánov a osnov,
- predkladanie návrhov na aktualizáciu obsahu učebných a študijných odborov,
- predkladanie návrhov na zavedenie nových učebných a študijných odborov.

Výnosy z realizácie kurzov celoživotného vzdelávania v danom odvetví

- úhrady za odborné kurzy, ktorých úlohou je rozšírené vzdelávanie žiakov v SDV,
- úhrady za prípravu hlavných inštruktorov a inštruktorov v SDV, aj mimo SDV,
- úhrady za vzdelávanie majstrov odbornej výchovy a učiteľov odborných predmetov,
- úhrady za príprava majstrov remesla
- úhrady za vzdelávanie zamestnancov zamestnávateľa,
- úhrady za vzdelávanie a rekvalifikácie pre uchádzačov o zamestnanie,
- úhrady za vzdelávanie SZČO.

Výnosy z ďalšej vlastnej podnikateľskej činnosti

- predaj vlastných výrobkov,
- poskytovanie služieb externým zákazníkom.

Modelový rozpočet zamestnávateľského centra

Rozpočet zamestnávateľského centra možno rozdeliť na náklady súvisiace so:

- zriadením zamestnávateľského centra,
- náklady súvisiace s chodom zamestnávateľského centra.

Zriadenie zamestnávateľského centra

Náklady súvisiace so zriadením zamestnávateľského centra výrazne závisia od odvetvia, v ktorom bude zamestnávateľské centrum pôsobiť. Iná je kapitálová náročnosť obstarania materiálno-technického a priestorové zabezpečenia pre technický odbor štúdia a iný pre odbor v sektore služieb. Tabuľka nižšie obsahuje vzorový rozpočet nákladov súvisiacich so zriadením zamestnávateľského centra.

Tabuľka č. 4. Rozpočet nákladov pre vzorový model ZC

Nákladová položka	cca mesačne
Obstaranie budovy alebo prenájom existujúcich priestorov vo vlastníctve VUC, poprípade formou nadstavby	650,000.00,- €
Obstaranie materiálno-technického zabezpečenia	350,000.00,- €
Spolu	1 000,000.00,- €

Tabuľka č. 5. Krytie nákladov pre vzorový model ZC

Zdroj financovanie	cca mesačne
Štátny rozpočet	200,000.00,- €
Vyšší územný celok	200,000.00,- €
Spolu	400,000.00,- €

Chod zamestnávateľského centra (ročne)

Náklady súvisiace s chodom zamestnávateľského centra možno rozdeliť na personálne náklady a prevádzkové náklady.

Tabuľka č. 6. Personálne náklady pre vzorový model ZC

Prispôbiť podľa skutočných príjmov centra

Pracovná pozícia	Hrubá mzda mesačne	Náklady práce ročne
Výkonný riaditeľ	3,168.00,- €	51,396.00,- €
Majster odbornej výchovy 1	976.80,- €	15,854.40,- €
Majster odbornej výchovy 2	976.80,- €	15,854.40,- €
Majster odbornej výchovy 3	976.80,- €	15,854.40,- €
Majster odbornej výchovy 4	976.80,- €	15,854.40,- €
Učiteľ odborných predmetov 1	1,113.60,- €	18,072.00,- €
Učiteľ odborných predmetov 2	1,113.60,- €	18,072.00,- €
Asistentka riaditeľa	906.00,- €	14,700.00,- €
Účtovník	720.00,- €	11,680.00,- €
Spolu		165,657.60 €

Tabuľka č. 7. rozpočet prevádzkových nákladov pre vzorový model ZC

Nákladová položka	cca mesačne	cca ročne
Spotreba materiálu	10,000.00 €	120,000.00,- €
Spotreba energií	2,000.00 €	24,000.00,- €
Opravy a udržiavanie	2,000.00 €	24,000.00,- €
Manká a škody	1,000.00 €	12,000.00,- €
Spolu		180,000.00 €

Tabuľka č. 8. Krytie nákladov súvisiacich so zriadením pre vzorový model ZC

Zdroj financovanie	cca mesačne
Finančné benefity poskytnuté za základe zákona o odbornom vzdelávaní a príprave	100,000.00,- €
Poplatky za realizáciu skúšok	40,000.00,- €
Ad hoc dotácie, sponzorské príspevky a dary	10,000.00,- €
Výnosy z realizácie kurzov celoživotného vzdelávania v danom odvetví	50,000.00,- €
Výnosy z ďalšej vlastnej podnikateľskej činnosti	150,000.00,- €
Spolu	350,000.00,- €

10 Zamestnávateľské centrum v systéme duálneho vzdelávania

Zamestnávateľské centrum v SDV je prvok, ktorý smeruje a ďalej rozvíja tento systém k tzv. triálnemu systému vzdelávania. V ňom kooperujú tri základné subjekty:

- škola poskytujúca teóriu,
- zamestnávateľ poskytujúci prax,
- vzdelávacie centrum poskytujúce odborné kurzy a praktické vyučovanie vo vysokej kvalite s najnovšími technológiami a procesmi podľa požiadaviek praxe.

Skutočnosť, že sa žiak v zamestnávateľskom centre prichádza do styku s najmodernejšími technologickými zariadeniami a procesmi pre dané odvetvie vytvára lepšie predpoklady pre zvládnutie záverečnej alebo maturitnej skúšky, zvyšuje jeho uplatniteľnosť na trhu práce resp. na rôznych pracovných pozíciách u zamestnávateľa, pre ktorého sa pripravuje. Žiak sa rýchlejšie, pružnejšie a všestrannejšie pripravuje na povolanie, zvyšuje sa jeho schopnosť pracovať nezávisle od pokynov nadriadeného, je spoľahlivejší a vyžaduje menej kontroly, pozná najnovšie technológie a procesy. Zároveň je schopný ich implementovať u zamestnávateľa, pracovať v tíme a vytvára sa u neho pozitívnejší pohľad na obraz firmy, ktorá mu zabezpečila prípravu na povolanie. Riziko predčasného ukončenia vzdelávania sa u žiaka znižuje z dôvodu vyššej motivácie k príprave v rámci práce s najmodernejšími technologickými zariadeniami a procesmi.

Záujemca o zriadenie zamestnávateľského centra vypracúva a po schválení zo strany príslušnej SPO realizuje projektový zámer, ktorého realizácia je následne tiež finálne posúdená príslušnou SPO. Po získaní osvedčenia zamestnávateľské centrum začne s poskytovaním praktického vyučovania v SDV.

Zamestnávateľské centrum mapuje zamestnávateľov, ktorí poskytujú žiakom praktické vyučovanie v SDV v príslušnom odbore štúdia, komunikuje s nimi a zamestnávateľia mu následne nahlasujú počty žiakov, ktorí by mali absolvovať povinné vzdelávanie v zamestnávateľskom centre. Spolu so zamestnávateľmi tvorí harmonogram, podľa ktorého potom žiaci absolvujú praktické vyučovanie v rozsahu 1 až 3 týždňov v každom ročníku štúdia. V zamestnávateľskom centre sa striedajú skupiny žiakov, každá skupina absolvuje v zamestnávateľskom centre spravidla celý rozsah praktického vyučovania za príslušný ročník s tým, že zamestnávateľ sa môže so zamestnávateľským centrom dohodnúť, na ktoré tematické celky bude kladený dôraz resp. ktoré budú úplne vypustené.

Zamestnávateľ má možnosť sa so zamestnávateľským centrom ak je to možné z kapacitných dôvodov dohodnúť, aby tam žiaci absolvovali aj vyšší rozsah praktického vyučovania, nad rámec povinného praktického vyučovania v rozsahu 1 až 4 týždňov v každom ročníku štúdia s cieľom ešte viac si rozšíriť získané vedomosti a praktické zručnosti.

V zamestnávateľskom centre sa pripravujú žiaci, ktorí majú **podpísanú učebnú zmluvu**:

- **s konkrétnym zamestnávateľom**, ktorý žiaka vyšle, aby absolvoval časť praktického vyučovania v zamestnávateľskom centre. Takáto povinnosť môže vyplynúť zamestnávateľovi zo vzdelávacieho poriadku učebného alebo študijného odboru, v ktorom sa žiak pripravuje a ktorý vydával príslušná SPO. Povinnosť môže tiež byť určená aj odbornou komisiou, ktorá overuje spôsobilosť konkrétneho zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie v SDV. Zamestnávateľia však môžu aj dobrovoľne vyslať žiaka, aby absolvoval časť praktického vyučovania v zamestnávateľskom centre, napr. na základe odporúčania vo vzdelávacom poriadku, prípadne na základe odporúčania odbornej komisie.

- **priamo so zamestnávateľským centrom.** V takomto prípade môže žiak prestúpiť ku konkrétnemu zamestnávateľovi vo vyššom ročníku štúdia, prípade absolvent takejto formy štúdia bude uvoľnený pre trh práce.

11 Zamestnávateľské centrum v systéme celoživotného vzdelávania

Zamestnávateľské centrum má vytvorené podmienky na sprostredkovanie praxe na najmodernejších technologických zariadeniach a procesoch pre dané odvetvie. Tieto podmienky môžu byť sekundárne využité aj v systéme celoživotného vzdelávania pre viaceré cieľové skupiny:

- a) **majstri odbornej výchovy, učitelia odborných predmetov, hlavní inštruktori a inštruktori v SDV, ako aj mimo SDV.** Ich odborné kompetencie sú jedným z hlavných faktorov ovplyvňujúcich kvalitu odborného vzdelávania. Preto je dôležitá ich sústavná príprava, pri ktorej prídu do styku s najmodernejšími technologickými zariadeniami a procesmi pre dané odvetvie a môžu svoje skúsenosti následne využiť pri príprave žiakov v rámci teoretického, ako aj praktického vyučovania,
- b) **zamestnanci zamestnávateľov,** ktorí absolvujú v ZC potrebné odborné kurzy z dôvodu nadobudnutia alebo prehĺbenia si potrebných vedomostí a zručností podľa konkrétnych a často na mieste šitých podmienok od zamestnávateľov,
- c) **uchádzači o zamestnanie,** ktorí si v spolupráci s príslušným úradom práce formou zvyšovania odborných kompetencií hľadajú lepšie uplatnenie na trhu práce. Môže ísť o formu krátkodobých kurzov alebo o dlhšie niekoľkomesačné rekvalifikačné kurzy,
- d) **SZČO, jednotlivci ako fyzické osoby.**

12 Zamestnávateľské centrum ako miesto výkonu skúšok

V zamestnávateľskom centre sa bude nachádzať kompletne materiálne-technické a priestorové zabezpečenie pre prípravu na povolanie, je preto ideálnym miestom pre organizáciu maturitných a záverečných skúšok, ako aj skúšok na overenie odbornej spôsobilosti. Povinnosť absolvovať záverečnú alebo maturitnú skúšku v zamestnávateľskom centre definuje vzdelávací poriadok praktického vyučovania vydaný príslušnou SPO.

Vzhľadom na možnosti technických odlišností zariadení, na ktorých žiaci praxujú u rôznych zamestnávateľov v porovnaní so zariadeniami, ktorými disponuje ZC, odporúčame frekventantom štúdiá pred záverečnou skúškou odpraxovať v ZC niekoľko dní, podľa vlastného uváženia.

13 Zamestnávateľské centrum ako nástroj kariérového sprevádzania žiakov

V rámci orientácie žiakov základných škôl na budúce povolanie ZC organizuje odborné súťaže, výstavy či exkurzie pre svoj sektor.

Vo vzorovom príklade ZC taktiež spolupracuje so základnými školami pri zabezpečovaní výučby predmetu **Biológia a ostatné prírodovedné predmety v 6. - 9. ročníku ZŠ**. Základná škola prispôsobí rozvrh v danom ročníku tak, aby sa dala učiť raz za mesiac v bloku niekoľkých spojených hodín. Počas týchto hodín žiaci navštívia ZC a vykonávajú tam jednoduché práce súvisiace so starostlivosťou o zvieratá, zážitkovou formou sa zoznámia s technológiou chovu, ošetrovaním, výživou a starostlivosťou o životné prostredie. Žiaci tak majú reálnu možnosť overiť si svoj vzťah k prírodovednému smeru, čo im uľahčí ďalšie rozhodovanie sa o svojej budúcej kariére.

Záver

V modeli zamestnávateľského centra boli popísané zahraničné príklady fungovania zamestnávateľských centier, bolo definované zamestnávateľské centrum v podmienkach SR, popísané jeho zriaďovanie, úlohy a cieľové skupiny jeho fungovania. Bolo tiež popísané jeho materiálne - technické, priestorové a personálne zabezpečenie, ako aj zdroje a forma financovania jeho zriadenia a prevádzky. Zároveň bolo popísané jeho fungovanie v SDV a v SCV.

Analýza môže slúžiť možným záujemcom o zriadenie a prevádzkovanie zamestnávateľského centra, ktorí tak získajú predstavu, ako môže fungovanie zamestnávateľského centra v praxi vyzeráť.

Aby však bolo fungovanie celého tzv. triálneho systému odborného vzdelávania dlhodobou udržateľné, je potrebné zabezpečiť vyššiu angažovanosť komerčných chovateľov včiel, ktorí vytvoria dostatočný počet a kvalitu učňovských miest a jednak stavovských organizácií, ktoré preberú na seba časť zodpovedností štátu, vrátane spoluúčasti na budúcom financovaní SDV.

Model zamestnávateľského centra poskytol možným záujemcom o zriadenie a prevádzkovanie zamestnávateľského centra možnosť získať predstavu, ako môže fungovanie zamestnávateľského centra v praxi vyzeráť.

Aby bolo zriaďovanie zamestnávateľských centier pre potenciálnych zriaďovateľov zaujímavé aj z ekonomického hľadiska, je potrebné zaviesť povinnosť pre žiakov v SDV absolvovať praktické v zamestnávateľskom centre, ak je pre daný odbor štúdia zamestnávateľské centrum zriadené.

Možno očakávať, že rozvoj zamestnávateľských centier vyrieši viacero problémov spojených so zapojením malých a stredných podnikov, ako aj živnostníkov a slobodných umelcov, ktorí v rámci svojich priestorov nedisponujú potrebným materiálno-technickým, priestorovým alebo personálnym zabezpečením do SDV. Umožní tiež zapojiť do SDV aj zamestnávateľov, ktorých činnosť je úzko špecializovaná a nepokrýva celý rozsah činností, s ktorými by sa mal oboznámiť žiak, pripravujúci sa na konkrétne povolanie.

Prehľad zdrojov ďalších informácií:

www.minedu.sk/www.siov.sk/www.dualnysystem.sk/www.ruzsr.sk
www.azzz.sk/www.sopk.sk/www.sppk.sk/www.szk.sk/www.slsk.sk
www.banskakomora.sk

Stromová 9
831 01 Bratislava 37

Dual point Trenčín
Jilemnického 2
911 01 Trenčín

Dual point Žilina
Kragujevská 1
010 01 Žilina

Prehľad miest na získanie ďalších informácií:

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
Stromová 1
813 30 Bratislava

Dual point Prešov
Mukačevská 1
080 01 Prešov

Dual point Bratislava

Republiková únia zamestnávateľov
Digital Park II, Einsteinova 23
851 01 Bratislava 5

Slovenská obchodná a priemyselná komora
Gorkého 9
816 03 Bratislava

Slovenská živnostenská komora
Dolné Rudiny 3
010 01 Žilina

Slovenská banská komora
Matice Slovenskej 10
971 01 Prievidza

Štátny inštitút odborného vzdelávania
Bellova 54/a
837 63 Bratislava

Dual point Trnava
Koniarekova 17
917 01 Trnava

Dual point Nitra
Jilemnického 2
911 01 Trenčín

Dual point Banská Bystrica
Robotnícka 6
974 01 Banská Bystrica

Dual point Košice
Južná trieda 2/A
040 01 Košice

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR
Nevádzová 5
821 01 Bratislava

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora
Záhradnícka 21
811 07 Bratislava

Slovenská lesnícka komora
Študentská 20
960 01 Zvolen